

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . . . 50 K Félévre . . . . . 220 K
 Negyedévre . . . . . 110 K Egész évre . . . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivétellel minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A kormány és a vármegyék reformja

A történelmi intelligencia hivatott a vezetésre
A miniszterelnök és a belügyminiszter nyilatkozata

Budapest, aug. 25. Ma délelőtt tisztelgett Bethlen István gróf miniszterelnökkel és Koday Gédeon gróf belügyminiszterrel a vármegyék ösi autonómiáját védő országos bizottság küldöttsége Ufalussy Dezső, Szabolcs vármegye nyugalmazott főispánja vezetésével.

Bethlen István gróf miniszterelnök az üdvözlésre a következőképp válaszolt: Ma más idöket élünk, mint 20-30 évvel ezelött. Ma új társadalmi osztályok, új irányok és új eszmék keresnek elhelyezést és érvényesülést. Az államférfiúi bölcsesség nem abban áll, hogy az ösi és bevált intézményeket leromboljuk, mert a romokon új épületeket emelni nem lehet, új épületet csak szilárd alapokra lehet helyezni. Az államférfiúi bölcsesség abban sem nyilvánulhat meg, hogy az ösi, történelmi osztályokat háttérbe szorítsuk a politika küzdőteréről. A magyar történelmi intelligenciának a vezető szerepet el kell fogadnia.

Nem az az államférfiúi bölcsesség, hogy ellentéteket szítsunk, hanem az, hogyha vannak ellentétek, azokat kiegyenlítsük. En a fokozatos fejlődésnek vagyok híve és barátja. A fejlődésre igenis szükség van. A fejlődés elöl elzárkózni nem lehet, de ez csak akkor egészséges, ha a magyar tradíció alapján áll.

A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után Ráday Gédeon gróf belügyminiszter köszönte meg a küldöttség megjelenését és kifejtette, hogy ahhoz, amit a küldöttség a miniszterelnöktől hallott, sem hozzáadni, sem abból elvenni valója nincs. Még arra kérem Önöket, — folytatta a belügyminiszter, — hogy kellő hivatottsággal és hazafias szeretettel működjenek közre a vármegyék reformjának kérdésében, a mai idök szellemének megfelelően, de híven ragaszkodjanak a vármegyék tradícióhoz, hogy azt megnyugvással lehessen megoldani.

ki, és elszakított testvéreinkkel együtt érezni, nemzeti és egyházi egységünk ápolásán, állami integritásunkon velük együtt munkálkodni soha meg nem szününk. (Helyeslés.)

Nem zájral, nem tüntetésekkel, amelyek saját véreink ellen lázítanak rabtartókat, hanem az életosztón kitörő életenergiával s mindenek felett hivatásunkhoz képest nevelő munkássággal kell közreműködnünk nemzetünk újjászületésében, feltámasztásában. (Helyeslés.)

Nemzetünk nagy profétáját, Széchenyi István grófot — amint maga mondja „Világ” című művében — a rothadás szaga ébresztette fel és sarkaita nemzetmentő munkájára. Ez az erkölcsi rothadás és nem a világháború hozta közvetlenül most is a megsemmisítő katasztrófát.

A harcúterem nem voltunk letörve, és hogy mégis bennünket sújtott legkeményebben balvégtelünk, annak oka azok a nemzeti bűnök, amelyeket Széchenyi mintegy bűnrajstromban így állít fokozatosan sorozatba: **Hiuság, önhittség, önáltatás, szalmazól-lelkedés, restség, irigység, pártviszály és gyűlölködés.** Ezer éves történelmünk folyamán a legnagyobb csapásokat mindig ezek hozták reánk. Ezeket csak a nevelés írhatja ki fajunkból. — Minket is e nemzeti bűnök hajtottak ellenséges iga alá, mert ahól a haza és vallás szent eszményeit büntetlenül gúny tárgyává lehet tenni és ahét az ezeréves alkotmányt ellenállás nélkül porba lehetett dönteni, vagy ahól a kor legnagyobb fiát, a haza legerősebb oszlopát az igazi klasszikus értelemben vett férfit a nemzet felajdulása nélkül lehetett meggyilkolni, ott bűnös és romlott volt az egész magyar társadalom. (Ugy van.)

Alhir a szerb előnyomulásról

A vitás területeket is kiűritik

Budapest, aug. 25. A ma reggeli lapokban megjelent szegedi magántudósítással szemben a MTL hiteles helyen szerzett értesülése alapján megállapítja, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, amelyek szerint a szerb csapatok felvonulnak a kiűritett területekre és hogy a nemzeti hadsereg az általa megszállott területek egy részét feladta volna. Ami a vitás kiset b területeket illeti, a kiűritésre vonatkozólag az intézkedések megtétele folyamatban van.

Budapest, aug. 25. (MTL.) A ma reggeli budapesti napilapokban egy közlemény jelent meg arról, hogy a szerb hadsereg újra bevonul az uszegedi háromszögbe. Ma délelött hivatalos megállapítás jelent meg, hogy a hír nem felel meg a valóságnak. Az azonnal megjelent vizsgálat a valótlán hír eredetét illetőleg a következőket állapította meg:

Perescsényi György a „Nemzeti Ujság” szegedi kiküldött munkatársa, a „Szegedi Napló” ma reggeli számában a szegedi katonai körletparancsnokságra való hivatkozással a szerbek újabb előnyomulásáról és a régebben elfoglalva tartott vonal, valamint további területek elfoglalására vonatkozólag szemcsédett valótlanságokat tartalmazó cikket akart közétetni.

A cikk megjelenését a szegedi sajtótájékoztató bizottság megakadályozta. Ennek ellenére a valótlán adatokat tartalmazó közlemény a budapesti napilapoknak leadatott és ott meg is jelent.

Perescsényi ellen a szegedi hatóságok rémhírek terjesztése miatt az eljárást megindították, egyben intézkedés történt arra nézve is, hogy Perescsényi György akinek működése kifogás alá esik, Szegedről eltávolíttassék.

Amerika és Németország

Berlin, aug. 25. (Wolff.) Németország és az Egyesült Államok békeszerződését ma délután 5 órakor írta alá Rosen birodalmi külügyminiszter és Dreschel amerikai megbízott.

Az országos református tanáregyesület közgyűlése

Az Országos Református Tanáregyesület a háborús és forradalmi évek alatti hosszas kényszerszünetelése után tegnap tartotta meg városunkban XV. évi közgyűlését, amelyre Csonkagyarország számos református tanárán kívül a megszállott területek iskoláiból is eljöttek néhányan, hogy részvételükkel is dokumentálják a magyar reformátusság szellemi egységét a határokon innen és túl. Megjelentek a közgyűlésen: a tiszántúli egyházkerület képviselőiben Degenfeld József gróf, a város részéről Csűrös Ferenc dr kultúr tanácsnok, Pokoly József dr, Sass Béla, Tankó Béla dr, Pap Károly dr, Láng Nándor dr és Darkó Jenő egyetemi tanárok, Ady Lajos tankerületi főigazgató, a Gazdasági Egyesület nevében pedig Jóna István és Rácz Lajos.

Reggel 8 órakor kezdődött a napi program a ref. főgimnázium tanácstermében tartott választmányi üléssel. 9 órakor a kollégium oratóriumában istentisztelet volt, amelyen Baltázar Dezső püspök mondott imát a kointhusiakhoz írott II. levél 6. részének alapján.

Istenisztelet után a diszteremben megkezdődött a közgyűlés, amelyet Doczi Imre elnök, ref. középiskolai felügyelő nyitott meg gondolatokban gazdag, tartalomban és formában egyaránt kiváló előadásával.

Dantének, az Isteni Szingjáték szerzőjének ismeretes mondása szerint — mondotta — „Nincs nagyobb fájdalom, mint a boldog idökre visszaemlékezni a nyomoruságban”. Ez a fájdalom emlékezés rezeg át az én lelkemen is, midőn közgyűlésünk sorain végig tekintve, megjelent kartársainkat szeretettel üdvözlöm. A nagy világegés közepette, amely minden nemzeti kulturát felperzselt, tanáregyesületünk is négy éven át némaságra volt kárhoztatva. Mostan a testvéri kötelek szétválása miatt együtt szenvedünk az elszakított részekben, de velünk együtt munkálkodó kartársainkkal. Velük együtt kell munkálkodnunk a történelmi integritás visszavívásáért. A fizikai kapcsolatokat külső erőszak szétéphette közöttünk, de a szellemi, erkölcsi egység kapcsolatai szívünkbe vannak vésődve s azok onnan csak életünkkel tephetők

Erkölesei megújulásra van szüksége a nemzeti társadalomnak, ha az elparlagosodott ugaron új nemzedéket akar teremteni és történelmi hivatásunkat vissza akarja állítani. A nemzeti hiuság és önhittség helyett az erőnköt józanul mérlegelő, önismeretnek, idegen segítséggel való önáltatás helyett a magunkba vetett önbizalomnak kell bennünk gyökérteret vernie, a szalmazól-lelkedés helyett az égő honszereltem örök vesztatűzét kell a lelkünkben felgyújtani, akaratgyengeség és keleti restség helyett törhetetlen akaratot és az építőmunka szeretetét, az irigység helyett önzetlenséget, a pártviszály helyett testvéri egyetértést és a gyűlölködés helyett krisztusi szeretetet kell a szivekbe plántálni. Ezt a lelki újjászületést az átélt nagy katasztrófák tanulságai megérlelhetik az öntudatra ébredt magyar lélekben, de a legbiztosabban az erkölcsi nevelés veheti meg ennek alapjait és alakíthatja át a nemzeti jellemet, erkölcsi vonásaiban.

Épen ez teszi nekünk, a nevelés vezetőinek kétszeres kötelességünké az új nemzedék lelkületét úgy irányítani, hogy benne fajunk honalkotó őseréje megnyilatkozzék, érületét és akaratát úgy alakítani, hogy benne a Zrínyi és Széchenyi lelke újra testet öltson és az új honfoglalásra a mai nemzedék erőteljesen edzeten nekiindulhasson.

A világháború előtt gyakran hangzott el a panasza a magyar középiskola ellen, hogy benne a nevelés háttérbe szorult az oktatás mellett. Ha visszagondolunk az alig múlt idökre, midőn az elvetemült gonoszság saját hazánk ellen támadt s mintegy az Isten képe is elhomályosodott az ember arculatán, akkor nem igen kell bizonyítanunk, hogy társadalmunknak soha se volt olyan égető szüksége az erkölcsi nevelés mélyítésére, mint napjainkban s az is-

kola semmivel sem tehet nagyobb szolgálatot a társadalomnak, mint az erkölcsi nevelés mélyrehatóbb gondozásával. Erkölcsi jellemeket kell mindenkinek felett a jövő nemzedék lelkéből képeznünk, jellemet, mely az egyén önzésén felül emelkedik, szenvedélyén uralkodik és nemzeti és emberi eszmék szolgálatába tud állani. Kötelességérzetet, munkaszeretetet kell beleoltanunk, erkölcsi erejét kell edzenünk, hogy a jövő küzdelmei között csüggedés nélkül rendületlenül megállva helyét, a nemzeti feladatoknak megfelelhessen.

E jellemképzés alapja pedig a fegyelmelzetség. Fajunknak ez különben is gyenge oldala, pedig fegyelmelzetség nélkül nincs önuralom, enélkül pedig nincs jellem. A fegyelmelzetség tehát az erkölcsi nevelés elengedhetetlen feltétele. A jövő nagy feladataihoz képest főképp a **vallásos és hazafias szellemi nevelést kell erőssé tennünk.** Vallásos világnézetre, annak bensőségessé való tételére szükség van az emberiségnek, a nemzeti társadalomnak pedig ez ma igazán éltető ereje. Ha az isteni örökigazságba vetett hitünk megrendülne, kétségbe kellene esnünk nemzetünk sorsán. Vallásos nevelésünk ellen eddig sok panasza volt, hogy száraz, rideg, dogmatikus; **ma élő és cselekvő hitre van szükségünk,** amely szívünket, eszünket, karunkat a nemzetek sorsát intéző gondviselés készséges eszközeivé teszi. Az iskola falai között az Isten országát kell előkészítenünk az élet számára.

Balsorsunk a hazafias szellem nevelése tekintetében is új feladatok elé állított bennünket. **A történelmi Magyarország képét természetalkotta régi határaival és megtépett ősi alkotmányával kitörölhetetlenül kell az új nemzedék öntudatába vésnünk és azt ösztönöznünk az ősi jogok visszaszerzésére.** Ennek a szellemnek minden tárgy tanításában érvényesülni kell. Miként a pietizmus korszakában a bibliából vették meg a matematikai példátartat is, úgy **ma a nemzeti érzésnek kell kifejezést találnia minden egyes iskolai tárgyban.** Az ifjúságot meg kell tanítani arra, hogy ne üres szövegekben adjon kifejezést hazafiai érzéseinek, hanem egész akaraterejét vigye a nemzeti célok szolgálatába. S ne csak szóval, hanem tetteivel vallja, hogy a haza minden előtt!

Kulturánk fejlesztése a nemzeti integritás szempontjából is elengedhetetlenül szükséges, mert ez biztosítja szellemi fölényünket a civilizáció szellemi vívdalasztójánál. S ez a nemzetevelő munka elsősorban az iskolákra vár. Olyan nemzedékre van szükség, amelynek műveltsége **magasan felette áll szomszédaik műveltségének,** és az európai kulturának is alkotó része lehet, másfelől nemzeti műveltségünket a legszélesebb körben kell kiterjesztenünk, hogy kulturánk egységével, a lelkek egységével forrasszuk össze a most széjjel-szaggatottan élő magyarságot. **Az a műveltség, amely érzelmi és értelmi egységével a történelmi múltba kapcsolódik, az áttör minden mesterséges országhatáron.**

A szellemi műveltség ápolásán kívül az eddigieknél **fokozottabb módon kell gondoskodnunk ifjúságunk testi neveléséről.** A gimnázium ne csak nevét vegye a görög világból, hanem vegye át azt a szellemet is, amely az egészséges lélek hüvelyévé egészséges, erős, edzett testre is törekedett. A mai nemzedékre kemény építőmunka vár, és nekünk arra kell törekednünk, hogyha egyszer út a felszabadulás órája, akkor az **iskolákban kész nemzeti hadsereget** találhasson.

Nagy vonásokban ez az iskola hivatása a nemzeti újjászületés szolgálatában. A magyar tanárság bizonyára át van hatva ezektől az eszméktől, én e helyen csak a református tanárság nevében szólhatok. A magyar református iskola mindenkor megérezte a nemzeti élet érlüktetését, vele szenvedett, vele fejlődött, ápolta a nemzeti érzést és mindig elől járt a nemzeti irányú nevelőmunkában. A református tanárság, miként a múltban, most is mindent meg fog tenni, az iskola színvonalának emelésére, műveltségünk fejlesztésére. Nekünk nincs szükségünk új politikai jelszavakra, hogy nevelésünket új célok felé irányítsuk. E célokat már régóta szolgáljuk és lelkünkben van a hajtóerő, amely bennünket munkára serkent.

Ne nézzük, hogy valaki fiatal, vagy nem fiatal, nemes és nem nemes, katolikus és nem katolikus, fogjunk kezét most valamennyien, hisz szenvedelmeknek ne áldozzuk fel honunknak nemcsak a javát, hanem a létét is. Ha követjük e szöveget, akkor hinnünk kell Széchenyi jóslatában is s akkor hinnünk kell Magyarország feltámadásában. Ezzel a hittel és reménységgel nyitómeg tanáregyesületünk közgyűlését.

Az óriási tetszéssel fogadott, megnyilatkozásszerű hatalmas beszéd után **Madai Gyula** dr az Országos Középiskolai Tanáregyesület nevében üdvözli a közgyűlést. Olyan érzés fogja el, mint amikor ütköztek után a szétszört harcosok újból találkoznak, nem kérdeznak sokat egymástól, hanem örülnek annak, hogy mindenki él és megvan. A tanárság munkájára Isten áldását kéri és átadja a Magyar Tanárok Nemzeti Szövetségének üdvözlését is.

Szegei Lajos az Evangélikus Tanáregyesület nevében mondott üdvözlő beszédet és könnyekig elfogódva említette föl az iskoláiktól megfosztott evangélikusok gyászát, akiknek Sopronát talán ép ma orozzák el.

Karai Sándor kollégiumi igazgató lelkes szavakkal méltatja Dóczy Imre elévülhetetlen érdemeit s indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a püspök imáját és Dóczy elnök megnyitóját jegyzőkönyvében örökíti meg.

Borsos Károly mezőtúri főgimnáziumi igazgató tartotta meg ezután előadását a kalvinista világnézetéről, **Nagy Zsigmond** dr pedig Horatiusról szóló tanulmányát és műfordításait olvasta fel. A hallgatóság mindkét értékes és magas színvonalú előadást élénk tetszéssel honorálta.

Szabó József olvasta fel ezután az egyesület állapotáról szóló jelentést s örömmel adta tudomásul, hogy ma már 407 tagot szám-

lál az egyesület. **S. Szabó Józsefnek** a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott kifejtett áldásos működéséért.

Jakucs István beterjesztette a pénztári számadásokat, amelyeket tudomásul vettek.

Ugyancsak **S. Szabó József** terjesztette elő az igazgatóság több javaslatát, amelyek nagyrésze az egyesület belső életére s a tanárok anyagi ügyeire vonatkozott s amelyeket a közgyűlés magáévá tett.

Veres István dr, a tanítóképző igazgatója a tanítóképzés reformjáról tett indítványt, amelyben a tanítóképzés tartamát hat évben javasolta megállapítani. Az indítványt elfogadták.

Ezután **Dóczy Imre** bejelentette a tisztikar lemondását. A közgyűlés a lemondott elnöknek és tisztikarnak működéséért köszönetet szavazott és **Nagy Elek** igazgatót kéri fel az elnöklésre.

Nagy Elek indítványozta, hogy elnöknek továbbra is **Dóczy Imrét** válasszák meg. A közgyűlés ezt egyhangú lelkesedéssel elhatározta.

A tisztikar a következőképp alakult: **Al-elnökök:** dr Antal Géza és S. Szabó József, **főjegyző:** Barcza József, **központi jegyző:** Kiss Ferenc, **pénztáros:** Jakucs István, **jegyzők:** dr Gulyás József, dr Kristóf György, Ravasz Árpád. **Központi igazgatóság:** dr Csűrös Ferenc, Karai Sándor, Koncz Aurélné, dr Kun Béla, dr Mitrovics Gyula, Sass Béla, Veress István, dr Ecsedy István, Rábold Gusztáv, dr Szeremley Béla.

Ezután **Dóczy Imre** elnök megköszönve a közgyűlés bizalmát, a közgyűlést berekeszti.

Délután 2 órakor a Dóczy-intézetben disztribúció volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el. A vendégek délután meglátogatták a város nevezetességeit, ma reggel a Hortobágyra utaztak ki.

Sopron sorsa

Bécs, aug. 25. A lapok beavatott helyéről nyert értesülések alapján azt írják, hogy Magyarországnak arról a javaslatáról, amelynek értelmében Sopron az osztrák-magyar tárgyalások befejezéséig magyar kézen maradna, osztrák részről csupán a külügyi bizottság adhat érdemleges választ. Magától értetődik, hogy az osztrák és a magyar kormány egymással érintkezésben marad és hogy ezt a kérdést közvetlen tárgyalások útján fogják majd elintézni.

A hadifoglyok kicserélése

Budapest, aug. 25. A hadifoglyok kicserélési tárgyalások már befejezésükhöz közelednek és remény van arra, hogy Oroszországban visszatartott hadi foglyok testvéreink első nagy transzportja egy-két héten belül megérkezik. Németország, mint közvetítő állam egy határszéli városban állítja fel a kicserélési tábor, amelyen keresztül meghatározott, de számszerűleg még meg nem állapított turnusokban fogják lebonyolítani a kicserélési akciót.

Válságos helyzetben a Csokonai-színház

Kardoss igazgató újabb kérése - Szendrő és a magyarság

A színügyi bizottság ülése

Debrecen város színügyi bizottsága tegnap délután fél 5 órakor a Városháza tanácstermében **Csóka Sámuel** h. polgármester elnökele mellett ülést tartott. Az ülés, melyen a Csokonai színház multévi gazdasági és művészi életét bírálat alá a bizottság tagjai, mindvégig a legnagyobb érdeklődés mellett folyt le.

Akadtak bizottsági tagok, akik még a szintársulat tagjait névszerint is bírálat alá vetették. — A gyűlésről tudósításunkat alább adjuk:

Dr Csűrös Ferenc kulturatanácsnok, az ülés előadója behatóan ismertette az elmúlt színházi évek gazdasági életét. Megemlékezett nagy körvonalakban a Csokonai színház művészi életéről is és rámutatott itt arra, hogy a mult esztendő alatt az összes magyar színházak ugy művészileg mint gazdaságilag a régmúlt idők nivója aláesültek. — **Kardoss Géza** az új igazgató zilált időkben nagy ambícióval fogott hozzá a kulturamunkához. Hogy egyszerre nem varázsolhatta elő a régmúltat, igazán nagy művészi estélyeit, abban nagymértékben a viszonyok nehézségei akadályozták. Debrecen városa sokszor sietett az igazgató támogatására. Megadta az igazgatónak a kívánt fa segélyt, a vigalmi adó kedvezményt. Ha mégis a helyzet súlyosbodott, annak oka a rossz viszonyokban található fel.

Dr Balogh Sándor tb. aljegyző ezután felolvasta a színigazgató terjedelmes beadványát. A beadvány szerint a mult színházi év alatt összesen 339 előadást tartottak. Ezek közül 46 irredenta, 61 hazafias előadás tartott,

vagyis az előadások egyharmada magyar kulturális szempontokat figyelembe véve kellő szolgálatokat tett. Rámutatott, hogy ez figyelemre méltó teljesítmény, továbbá arra is, hogy a konzorciumos társulat helyett fixes társulatot tartott, épen ezért arra is, hogy ha anyagilag nem sietnek a színigazgató támogatására, akkor lehetetlen, hogy az a tönk szélére ne jusson. Nagyon kívánatos volna épen ezért, hogyha a városi támogatáson kívül a **színház állami támogatásban is részesülne** és nagyon üdvös volna, ha a kultuszminisztérium megkeresténék ilyen irányban, hiszen a helyzet ma az, hogy a debreceni színház a művészet a magyar művészet végvára, ahol a magyar színművészetnek hirdetni kell a magyar nyelv messzeható erejét. A színigazgató beadványát olvasta fel ezután. A beadványban **Kardoss** igazgató kéri, hogy:

1. a város tartsa fenn a felemelt helyarákat a jövő évre is és csupán a páholyok árát emelje fel 20 koronával;

2. 100 öl fát a színházhoz szállítva ingyen bocsájtson a város a színház rendelkezésére;

3. a villamos áramot díjtalanul, vagy legalább 50 százalék engedménnyel adja a város;

4. szállítsa lejjebb a város a vigalmi adót, vagy legalább a napi bevételek 50 százalékában állapítsa meg;

5. a városi személyzet illetményeiről a város gondoskodjék;

6. járjon közbe a város a rendőrség- és tüzoltóügyi díjak mentesítése, vagy leszállítása iránt;

7. míg a színháznak nincsen nyári állomása, addig az elveszített 2 havi bevételek ellenében készpénz szubvenciót adjon a város; 8. mivel a díszletek s a más beruházások nagy összeget emésztenek meg s azt a jelenlegi bérleti idő alatt lehetetlen behozni, azt kéri a szinigazgató, hogy a várossal kötött szerződése további 6 évre hosszabbítsák meg.

Ezután Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok ismertette Ary Lajos h. főszámvívő számvívői jelentését.

Elszomorítóan sok és nagy számok után elsőnek Zelinger Ede bizottsági tag szólalt fel. Beszéde során a Csokonai színház múlt évi működését kemény bírálat alá vette. A múlt évben — mondotta — kevés volt a hazafias előadások száma. Csupa tingli tangli operettek mentek heteken át. A közönség szinte unta már ezeket. Ha Debrecen végvára a magyar művészetnek, akkor amit produkál, az legyen valóban művészet. Nagyon nehéz a helyzete a szinigazgatónak — mondotta — épen ezért a kérelem megadásához csak épen akkor járulok hozzá, ha az igazgató biztosítani fogja, hogy művészi nivót fog a színházban teremteni.

Kardoss Géza szinigazgató válaszol: Bozsánatot kérek, de tévedni méltóztatik a bizottsági tag ur, a felolvasott referációból hallhatni méltóztatott, hogy 130 hazafias előadást tartottam. Nagyon sajnálom, hogy tavaly, mikor a Sylvio kapitány volt a műsoron, már a 3-ik előadás üres házak mellett ment...

Márk Endre bizottsági tag a kérelemmel sehogy sincs kibékülve.

Kardoss Géza Márk Endre felszólalására is válaszolt. Elmondta, hogy ő minden erejével azon volt, hogy emelje a művészetet. Megemlíti, hogy ő nagy és súlyos áldozatot hozott. Ha a várostól nem kap megfelelő támogatást, ő visszamegy a Vigszínházhoz, amelynek még ma is rendes tagja. A színészek szerződötését illetőleg elmondta, hogy nagyon nehezek a viszonyok. A megszállott területekről nem akarnak eljönni a színészek.

Márk Endre: Épen az ellenkezőjéről győződtem meg, (?)

Kardoss: A megszállott területekről, dacára, hogy kértem embereket, minössze kettőt kaptam. A helyárák felemelésére vonatkozólag azt mondja el az igazgató, hogy csupán a páholyok felemeléséről van szó, még pedig azért mert aki 60 koronát képes megadni, az e csekély 20 koronás emelést megse érzi. A tethős közönségre kell bázizozni — mondotta — A helyzet az, hogy a színház bruttóbevétele zsufolt ház mellett 18 ezer korona. Ebből husz százalék lemegy a bérletre, 5 százalék a vigalmi adóra, 2 százalék pedig a színészegyesületnek, úgy hogy zsufolt ház esetén csak 14 ezer korona a bevétel, ellenben kiadása napenként 12640 korona. Itt üzletről nem nagyon lehet beszélni — mondotta — egész más a helyzet a Vigszínháznál Budapesten, ott a napibevétel 75 ezer korona, míg a kiadás 40 ezer korona.

Dr Fráter Imre szerint a szintársulat nem ütötte meg a mértéket. Nem volt se énekes, se énekesnő, se színész. Ott van a Sylvio kapitány előadása. Hát persze, hogy nem nézték meg már a harmadik előadásánál, hiszen Szendrő Gyulától nem akart látni senki se magyarságot. Annak, hogy a szinigazgató üres házak előtt játszott, nem a szinügyi bizottság volt az oka, hanem a szintársulat gyengesége. Nem volt egy valamire való női tag. Hanem az igazgató játszatott egy olyan nővel, aki később a városra nagy bajt hozott. Mikor aztán Buday Ilona megérkezett, lett telt ház, úgy hogy a mérleget ez a művésznő helyre hozta.

Márk Endre kijelentette, hogy a társulat néhány tagján kívül a többiek előadása csak próbálgatás volt. A helyáremelés súlyos; inkább legyen sok telt ház kis helyárákkal, mint ritka telt ház, emelt helyárákkal.

Kardoss Géza előadja, hogy nem épen a szintársulat gyengeségéért zárt deficittel... Elmondotta, hogy az első 200 ezer koronás kára karácsonykor volt, amikor a világítási bajok voltak.

Fráter Imre azt ajánlotta, hogy a város adja át a színházat mindennélkül Kardossnak. Fráter indítványát elvetették.

Kardoss ezután elmondotta még, hogy a szinészfegyelem bizony nagyon meglazult.

A bizottság végre hosszas vita után az igazgató kérelmével szemben a számvívői javaslatot fogadta el. Eszerint 1. a helyáremelést illetőleg a következő árak lehetnek: családi páholy 180 korona, kis páholy 150 korona, I. em. családi páholy 160 korona, I. em. kis páholy 140 korona, II. emeleti páholy 80 korona. 2. világítási váltáság eméin 11000 kilovatt áramot díjmentesen. 3. 150 öl tüzfűt díjmentesen bocsájt a szinigazgató rendelkezésére a város. 4. a vigalmi adó módosítását javaslatba hozzák. A többi kérelemnek a bizottság helyet nem adhat.

Zelinger komoly munkára hívja fel az igazgatót. Rátért a díszletekre is. Mint festő megjegyezni kívánom, — mondotta — hogy a díszletek lehetetlenek. A szinpadi rendezést bírálta még, amire Kardoss Géza válaszolt. Ezután a bizottság ülését Csóka Sámuel h. polgármester kevéssel fél 7 óra előtt berekesztette.

Kozák ellenforradalom

Bécs, aug. 25. Bukarestből ellenbolsevista körökből azt jelentik, hogy ujabban megint lázonganak Oroszországban az ellenforradalmárok. A mozgalom különösen a Kaukázusban. A Don-Kubán kerületben és a Terek-kozákok vidékén öltött nagyobb mérveket, ma már a Káspi-tó partjára is kiterjed és Tiflisztől északra a vasuti összeköttetést fenyegeti.

Egységes kormányzópart

Budapest, aug. 25. Az egységes párt gondolata még mindig kísért. Az érdemleges tárgyalások még nem indultak meg, de az előmunkálatok folyamatban vannak és úgy a többséggel, mint a többi politikai csoportokkal folytak informatív tárgyalások. Hogy ezek konkrét formába mikor jutnak, még bizonytalan, de valószínű, hogy szeptember hó folyamán megoldást nyernek. A legnagyobb nehézség a királykérdés, amely ütköző-pont a két kormányzópart között. Az új egységes kormányzópart színtén az 1920. évi I. t.-cikkre fog helyezkedni. Ezt az alapot a legitimitásták nagyrésze is akceptálja.

Felvidéki magyar jogpárt

Kassa, aug. 25. (MTL.) A cseh hatóságok tudomásul vették a felvidéki magyar jogpárt megalakulását és megadták az engedélyt a szervezkedéshez. A mozgalom irányítói Kassán megbeszélést tartottak, amelyen Abauj-Torna, Gömör, Nógrád és Zemplén vármegye voltak képviselve. A szervezőbizottság elnökeül Szalay László volt államtitkár, Kassa város volt főispánját választották meg.

Az angol uralom ellen

Bécs, aug. 25. (Wolff.) A lapok jelentése szerint Indiában a zavargások színhelyén a helyzet igen komoly. Nyílt forradalomról beszélnek. A vasuti sineket feltépték és a postahivatalokat kirabolták. A nagyobb városokban a csöveslék az ur. A felkelők fosztogatva és pusztítva haladnak helységről-helységre.

— A káromkodás ellen. Az utóbbi évek eldurvították az embereket, elaljasították az erkölcsöket. A legutálatosabb szokások burjánzottak fel. Utón-utófélen megbotránkoztatja a jó izlést és jó erkölcsi érzéket a trágár beszéd és istenkáromlás. Ennek szigorú büntetését, valamint a vasárnapi munkaszünet megtartását és a koresmáknak vasárnapokon és ünnepekor való zárvatartását sürgeti a nemzetgyűléstől az a református értekezlet, mely most tartotta üléseit Kunhegyesen.

— Felrobbant kormányozható léghajó. Londonból jelentik: A Z. R. II. nagy kormányozható léghajó Hull felett felrobbant. A roncok a Humber folyóba estek. A léghajó éppen az Atlanti ocean tervezett átrepülésének egyik próbautazásáról tért vissza és több ezer ember volt szemtanuja katasztrófájának. A léghajón 47 ember volt, kik közül hatan, köztük a kapitány is, megmenekültek. A robbanás ereje akkora volt, hogy a Humber folyó partján valamennyi ház ablaka betört.

NAPI HIREK

— A liget-ermesoldali földek. A városi tanács tegnap délelőtti ülésén dr Orosz Árpád tb. aljegyző bejelentette, hogy a városi tanács által július 30-án a liget-ermesoldali földek bérbeadására megtartott haszonbérleti árverések eredményeire legutóbb dr Balogh Jánosné Gődény Irma debreceni lakos, az augusztus 15-én a Papler-féle birtok haszonbérletére megtartott árverési eredményekre pedig Gődény László és társai utóajánlatokat tettek. A városi tanács a bejelentést tudomásul vette és ez ügyben úgy határozott, hogy azzal a megjegyzéssel, miszerint most már több utóajánlatnak helye nincs, szeptember havában a szóbanforgó földekre utóárverés tüzessék ki.

— Szent Istvánap a Felvidéken. Prágából jelentik: Szent István napját a Felvidék egyes városaiban, így Kassán és Komáromban megünnepelelték. A templomokban a magyar Hymnuszt énekeltek. Az ünneplés miatt vizsgálat indult meg, amely azonban eddig még nem vezetett eredményre.

— A városgazda takarmányt kér. A városgazda hivatal legutóbb beadványban azt kérte a tanácstól, hogy a szükséges száma és takarmány beszerzésének fedezésére 100 ezer koronát boesásson a hivatal rendelkezésére. A kérelmet a városi tanács tegnap délelőtt tartott ülésén tárgyalta és a városi tanács úgy határozott, hogy mivel a kérelem teljesítésére a tanácsnak fedezet áll rendelkezésére, ennél fogva a kérelemnek helyet ad.

— Konkordátum Románia és a Vatikán között. Bukaresti jelentés szerint Románia és a Vatikán között konkordátum jött létre. A konkordátumban Románia hivatalosan elismeri a római katolikus egyházat, amelyet eddig csak megtűrt. A pápa három katolikus püspököt fog Romániába kihelyezni.

— Az eperfák galyztatása. Az eperfák galyztatása újra szóba került a városi tanács tegnap délelőtt tartott ülésén. Legutóbb ugyanis a közigazgatási bizottság azt határozta, hogy a gyakorta előforduló balesetek elkerülése végett, a villamos vezetékek az eperfák környékén ne helyeztessenek el. Mivel a vezetékek áthelyezése tetemes kiadásba kerülne, épen ezért a vezetékeket egyelőre nem helyezik át, hanem a városi tanács a balesetek elkerülése végett szigorúan elrendelte az eperfák megnyírását ott, ahol a galyak a vezetékekre nőttek.

— Rasputin gyilkosát elfogták. Washingtonból jelenti a Daily Express, hogy a Judakoff hereceget, aki annak idején Rasputint meggyilkoltatta, több orosz tiszttel egyetemben Lengyelországban letartóztatták.

Budapest első felhőkarcolója lenne az a harmincemeletes ház, amit az Atlantika hajózási részvénytársaság tervez a budai lánchídfőnél. Együttal elevátort, kikötőt is óhajtaná építeni. A felhőkarcoló emelését aligha fogják engedélyezni, mert szabályrendeletbe ütközik. Kár is volna a páratlanul szép panorámát elékteleníteni.

— Tisza-internátus. A debreceni Tisza István tud. egyetemi internátus javára ujabban adományoztak: Csiha Elek és neje Sixty Anna (Hajdunánás) 20.000, D-ry Frigyes gyáros (Wien) 20.000, gróf Andrassy Géza 11.000 koronát. Egyenként 10.000 koronát adományoztak: gróf Almásy Dénes, dr gróf Almásy Imre, gróf Ambrózy Gyula koronaőr, gróf Apponyi Henrik, Altalános Áruértékesítő rt., dr Csécsi Nagy Miklós, Erdélyi Mihály, gróf Festetich György, Gelley István (fármer—Amerika), Graeffl Jenő, báró Harkányi Andor, báró Harkányi János ny. miniszter, Hegyi Dezső min. tanácsos, Helfay Lajos, báró Herzog Mór Lipót, Héjas Mihály (Kecskemét), Iparosok Orsz. Központi Szövetkezete, Kaposvári Néptakarék-pénztár, gróf Károlyi Lajos, Jan Kubelik hegedűművész, Krassó Fülöp, Pazonyi Elek, őgróf Pallavicini Alfonz Károly, báró Podmanczy Géza, Rédner Arnold, Reviczky József, Rósenberg Mátyas, Sacellár György, gróf-Széchenyi Bertalan, Szomjas Gusztáv Hajdu vm. főispánja, id. báró Waldbott Frigyes, újvárosi Vigh Gyula gyáros és a Budapesti Götő Verseny Egyesület.

— A vásári tolvajok. A bagaméri csendőrség tegnap elfogta Balogh Dánielné és Baikán Sándorné notórius vásári tolvajokat, akik a legutóbbi debreceni országos vásárban egy szekéredékre való árut loptak. A tolvajnok hivattasszerűen üzték már régóta a vásári lopásokat. Eljárás indult ellenük.

— **Megtaposta a bika.** Súlyos baleset történt tegnap a Bökényi téglavető melletti tanyán. Kertész István gazdaságában dolgozó Zachariás Péter 50 éves tanyást egyik gulyabell bika megtaposta. A tanyást behozták a debreceni kórházba. Állapota súlyos.

— **Beiratások az ág. hitv. ev. elemi iskolába.** Evang. elemi iskolánk I-IV. osztályába a beiratások a következő sorrendben tartanak: folyó hó 29-én és 30-án, hétfőn, kedden délelőtt 9-12-ig az evangélikusok és azon más vallásúak, kik a múlt évben iskolánkba jártak, 31-én a más vallásúak, amennyiben még hely van. Szept. 4-én érvényesítő istentisztelettel, 5-én megkezdődik a tanítás.

— **A koksx újabb ára.** A világítási vállalat legutóbb a szénárak emelkedésére való tekintettel a koksx árát felemelte. Az áremelkedés folytán az árakat a következőkben állapították meg: Koksx magyar szénből 180 koronás eddigi ár helyett 200 korona, apró koksx 150 korona; koksx porosz szénből az eddigi 500 koronás ár helyett 550 korona. A városi tanács tegnapi ülése helyben hagyta a világítási vállalat ez áremelését.

— **Hatalmas földrengés Kinában.** Pekingből jelentik: Hivatalos jelentés szerint a Kansu-tartományi nagy földrengések alkalmával az elmúlt év decemberében a lemlő hegyek 200,000 embert és nagy tömegű marhát temettek el; körülbelül 75 négyzetkm. földterületen valamennyi ház rombadólt.

— **Beírások a debreceni Szeváts intézetben.** Az elemi iskolák beírása a miniszteri rendeleteknek megfelelően augusztus 29., 30. és 31. napján lesz. Szeptember 5-én a tanulók tanítónőkkel a tanévet megnyitó istentiszteletre mennek s kezdetét veszi a tanítás. — **A polgári iskolákba a beírás szeptember 5-én kezdődik,** szeptember 9-én „Veni Sancte” s utána kezdődnek az előadások. Ugyanakkor kezdődik a beírás az ipari iskolában, de az előadás csak szeptember 15-én *igazgatólag.*

— **Felülvizsgálják a szállodákat.** A népjóléti miniszter azon rendelete, hogy a szállodák közegészségi szempontokból felülvizsgálandók, szóba került a várositanács tegnapi ülésén. A tanács úgy határozott, hogy tekintve a vizsgálat szükségességét, utasítja az előjáróságot, hogy a szállodák felülvizsgálatára vonatkozólag és szükséges intézkedéseket tegye meg.

— **A róm. kath. tanítónőképző évnívítása.** Szept. 5-én d. e. javítóvizsgálatok. Szept. 6-án d. o. az I. évesek beírása, d. u. pótvizsgálat. Szept. 7-én a II. III. IV. évesek beírása. Szept. 9-én Veni Sancte. Beíráskeres fizetendő 50 K beírás díj, 12 K nyugdíj járuléka és a tandíj egy részlete. — A tanítónőképző és a gyakorlóiskola növendékeit tankönyvekkel az intézet Segítőkönyvtára fogja ellátni.

— **Új iparengedélyek.** A városi tanács a tegnapi üléséből kitöltyőlag a következőknek új iparengedélyt adott: Semmermauer János cipész 300, Lefkóvics Márton férfi szabó 300, Fried Hermann külföldi textilgyárak képviselője és bizományi lerakata 2000, Juhász Béla kovács 300, Fried Vilmos terményüzletek közvetítése 200, Klein Ernő rövid szövőt és norinbergi áruk kereskedése 300, Politzer Jakab liszt, termény és hűvelyesek árusítása 500 korona ipardíjak fizetésére ellenében.

— **Hadirokkantak művétagjainak** Debrecen szab. kir. város, Hajdu és Bihar vármegyék területére államköltségen való javítást a Hadigondozó iroda a vele egy épületben felállított műhelyben megkezdte e végből hétfő, szombat és pénteki napokon hivatalos órák alatt az érdekeltek jelentkezhetnek.

— **A felvételi vizsgálat.** A debreceni négyévfolyam fű felső kereskedelmi iskola első évfolyama augusztus hó 29-én reggel 8 órakor kezdődik.

— **Iskolakönyvek,** az összes iskolák részére egyetemi tankönyvek, író és rajzszerek legnagyobb választékban Antalfy József könyvkereskedésében.

— **Az Urannal mozgó a „Szent Ivánéji álom” című gyönyörű filmalkotást mutatja be szombaton és vasárnap 6 felvonásban egy pompás vígjáték kíséretében. Előadások szombaton 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor. Jegyelővétél szombat délelőtt 10-től.**

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szerelem A-B-C-je. Leonce Perret világhírű regénye 5 felvonásban, amerikai Pathé film. Mae Murray a legbájosabb amerikai színésznő a főszerepben, kiváló játékaival önön magát mulja felül. Bemutatja az Apolló.

Asla Nielsen főszereplésével a Hamlet, dán királyfi szomorujátéka kerül bemutatásra a Vígyszínház mozgóban, pénteken, szombaton és vasárnap. Ezzel a sláger képpel nyitja színházát az Omnia is Budapesten. Nem tévesztendő össze egy itt már korábban lejátszott Hamlet képpel. Előadások 7 és 9 kor.

SPORT.

Tennisz verseny. Tegnap volt a tennisz verseny második fordulója, mely még szebb játékokkal bővelkedett, mint az előző. Szunyogh Duci—Csóka Mannyi játéka 6: 2, 6: 4 arányban dől el, míg Szabó S. Benedek Gézat 7: 5, 6: 3 arányban verte meg, Barkóczy—Zempléni felett 6: 2, 7: 5, míg Benedek Z. Kovács felett 6: 4, 3: 6, 6: 3 arányban győzött. Ez volt a nap legszebb játéka. Szépségben nem sokkal maradt alul Várady Szabó Andor győzelmes játéka Benedek felett 6: 0, 6: 1 és V. Szabó Sándor és Andor pár a Benedek tesiv. elleni 6: 1, 6: 2 játéka. Izgalmas s szép momentumokban bővelkedett Tamassy—Koszorus pár győzelme Barkóczy és Kovács pár felett 8: 6, 6: 2. Holnap délután már elődöntők kerülnek sorra, melyekes a győztesei döntőbe kerülnek.

Várady Sándor és V. Szabó Gy. nyitják meg az elődöntőt, mit V. Szabó A. és Barkóczy B. igen érdekes egyese kövélkezik. Nagyon bajos megjósolni Dó

mőtör Klári—Szabó Gy és Csóka Mannyi—V. Szabó Andor páros verseny győzteseit. Szunyogh Duci—V. Szabó Sándor és Bernáth Aniko—Tamassy páros versenyének kimenetele is nyílt. A mai formája alapján Zemp'ény—Csanak és Tamassy—Koszorus pár mérkőzése szintén érdekesítő lesz. V. Szabó Sándor és Andor contra. Lépes—br. Orbán fogja a szép mérkőzéseket befejezni.

DEAC football szakosztályát értesitem, hogy a rendszeres tréning napok (szerda, péntek) a DTE. nagyterdei pályáján fognak ezentúl tartatni. Kérem ma is a pontos megjelenést és a szertár áthelyezését. Intézd.

A tőzsde

Zürichi árszólás aug. 25. (MTL) Berlin 696, Holland 183 25, Newyork 590, London 2165, Páris 4570, Milánó 2506, Brüsszel 4460, Koppenhága 99.50, Prága 700.—**Budapest 152 1/2,** Zágráb 325, Bukarest 710, Varsó 21, Bécs 0'69, Osztrák leányeg 60.

Budapesti zárlat aug. 24. (MTI) Magyar hitel 1620, Osztrák hitel 635, Angol-Magyar bank 7.20, Leszámit bank 700, Magyar-Olasz bank 300, Jelz hitelbank 265, Keresk. bank 6525, Pesti hazai első 19600, Borsod-miskolci 32.65

Váltók. Napoleon 1220—30, Angol font 1430—1450, Dollár 380—390, Francia frank 3040—070, Márka 455—465, Lira 1620—1650, Osztrák kor. 35—36, Rubel 4500—4600, Lei 477—487, Sokol 460—70, Svájci frank 6575—6675, Korona dinár 835—845, Frank dinár 835—845, Lengyel márka 15—16.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Debreceni Gazdák Bankja Részvénytársaság Kossuth-utca 17. Kölesőnket folyósít házakra, — földekre és értékpapírokra Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safé deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Kiskancsok felvételnek fix fizetés-sel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Ócskavasat legmagasabb árértékvásárol **Steiner Eötvös-u. 110.** Kovácsmesterek részére használható ócskavasak legolcsóbban házhoz szállítatnak.

Bélyeggyár és vésőintézet PAULÓ I. Bathyányi-utca 22. Telefon 1365.

Csemegeszlő mintegy 30 mázsa azonnal eladó, akár lábán, akár leszedve. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. szám

Forgács István műorás Bádagos-u.

Csemegeszlő fehér, piros chasselos kis és nagy mennyiségben eladó. Miklós-utca 28

Molykai ellen szörme és tollruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KOVÁRY és ALT. MÁRM Piac-utca 42.

Makulatura 5t kilós telekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

FÉMONTÓDE! Bronz, réz, alumínium Pauló stb. öntését vállalja Ferencz Debrecen Zápolya-utca 13. Telef. 430.

ÉRTESÍTÉS!

A nagy vízhiány miatt a legtöbb községben a kenderkórót nem lehet kiáztatni.

Herceg Odessalchi-tele Rétközi Kendergyár, Rétközön

a kenderkórókat legmagasabb árban beváltja, vagy pedig fonásra alkalmas szöszre, esetleg kötélárura becsereéli.

Lapkiadó asszonyok felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Poloskairtást

vállal felelősséggel helyben és vidéken

RÁTHONYI GÁBOR hatóságilag engedélyezett főregizőr Cegléd-utca 18.

Mindennemű könyvkötői munkát, dobozokat partut, bőrtárcát és k. szoruzalag felírást készít **VARJAS PÁL** könyvkötő-bördísműves Egyháster 3. sz. Bank s biztositó intézetek könyveinek javítását a helyszínen is végzek. Cópia kötések a legjutányosabb árban.

PICARD CIRCUS

Naponta nagy előadások. A teljes műsor után nemzetközi

BIRKOZÁSOK

köztük mindig Czaja József.

Telefon szám: 81. szám

Távirati cím: INTERCONT

„Intercontinentale”

SZÁLLITMÁNYOZÁSI ÉS KÖZLEKEDÉSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ezelőtt HOFFMANN S. és V.

DEBRECENI IRODÁJA:

szent ANNA-UTCA 13. A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank helyiségében.

FOGLALKOZIK:

A nemzetközi kiviteli és behozatali forgalomban úgy vasuton, mint hajón teljesítendő áruszállítások lebonyolításával.

Az összes külföldi nagyobb géppontokon, valamint a határállomásokon fennálló telepei útján biztosítja a szállítmányoknak a határállomásokon való akadálytalan és közvetlen átmenetét.

Közvetlen díjtételekről, kiviteli és behozatali engedélyekről és a legkedvezőbb szállítási módokról készséggel ad felvilágosítást és felhívásra konkrét ajánlattal szolgál.

Rendszeres gyűjtőforgalmat tart fent a jelentékenyebb külföldi viszonylatokban.

Elvállalja a külföldi rendeltetési kocsirakomány élelmiszereknek és áruküldeményeknek kíséret mellett külön vonatokkal való gyors továbbítását.